

י' חשון, תשפ"ה
11 נובמבר, 2024
מש/10797

לכבוד
מועצת עיריית נס ציונה

א.ג.נ,

הנדון: העברת סמכויות הפיקוח הוטרינרי בשווקים על ידי הרשות המקומית לתאגיד הפיקוח הוטרינרי לפי סעיף 195 לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015 דברי הסבר

1. בחודש נובמבר 2015 חוקק חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015 (להלן: "חוק המזון") וזאת במטרה להסדיר את הכללים של הליכי הרישוי, הייצור, השיווק, הפיקוח והאכיפה של יצור מזון במדינת ישראל, ובכללם מוצרי מזון מן החי.
2. בחוק המזון קבועה הוראת שעה, לפיה כניסתו לתוקף של פרק ח' לחוק, שעניינו "הסדרת הפיקוח הוטרינרי", תהיה לאחר תקופת מעבר של 4 שנים ו-3 חודשים. תקופת המעבר נועדה לאפשר התארגנות הרגולטורים ליישום החוק, לרבות הקמת התאגיד לפיקוח וטרינרי, בניית מערך הפיקוח בשווקים והחלתו החל מחודש מרץ 2020.
3. התאגיד לפיקוח וטרינרי הוקם מכח חוק הרופאים הוטרינרים תשנ"א – 1991 (להלן: "התאגיד") ועיקר מטרתו להעסיק רופאים ופקחים וטרינריים לשם פיקוח לפי דין על מזון מן החי.
4. הקמת התאגיד בוצעה כחלק מרפורמה כללית בחוק המזון עליה מופקד משרד הבריאות, ונועדה לייעל את תהליך הפיקוח הוטרינרי על בשר גולמי ומעובד, וכן לשמש כזרוע ביצוע של משרד הבריאות בתחום הפיקוח הוטרינרי על מזון מן החי, בביצוע הפיקוח בפועל, ובגביית אגרות עבור שירותים אלו.
5. סעיף 194 לחוק המזון קובע כי הפיקוח הוטרינרי בשווקים (כהגדרתם בחוק), יבוצע על ידי רופאים וטרינרים עובדי הרשויות המקומיות, המוסמכים ע"י מנהל היחידה הוטרינרית ושר הבריאות.
6. סעיף 195(א)(1) לחוק המזון קובע כי:

"על אף האמור בסעיף 194, רשות מקומית שבה הרופאים הוטרינרים המוסמכים בשווקים הם מבין עובדי הרשות, רשאית, באישור מועצתה, להודיע בכתב למנהל כי היא מעוניינת שכל הרופאים הוטרינרים שיהיו מוסמכים לבצע פיקוח וטרינרי בשווקים שבתחום שימוטה לא יהיו מבין עובדי הרשות המקומית".
7. יוצא מכך, כי באישור מועצת העיר, יכולה רשות מקומית שבה הרופאים הוטרינרים הינם עובדי הרשות להעביר לתאגיד את סמכויות הפיקוח לפי חוק המזון.
8. עד כה, בוצע ע"י הוטרינר העירוני, פיקוח על אטליזים בלבד. כיום, לאור הנחיות היחידה הוטרינרית בשירות המזון הארצי מיום 25.3.2024, המרחיבות משמעותית את סמכויות הפיקוח, על הוטרינר הרשותי לבצע ביקורות, לרבות ביקורות על רכבי הובלה, בכל נקודת שיווק אליה מגיע משלוח בשר (להלן: "נקודת שיווק") ובכללם: מסעדות, בתי קפה, מזנונים, ירדי אוכל קבועים, קייטרינג, או כל בית אוכל אחר לרבות משלוחי מזון, מרכולים אטליזים, בתי אבות, מוסדות חינוך רפואי/חינוכי, אולמות וגני אירועים ועוד, הכוללים מספר רב של אתרים ברשות.
9. יודגש כי לפי סעיף 199 לחוק המזון, על הרופאים הוטרינריים לפעול בהתאם להנחיות מקצועיות של מנהל היחידה הוטרינרית או של מנהל השירותים הוטרינריים, לפי העניין.

10. בנוסף, נדרש הוטרירנר הרשותי לבצע ביקורת פיזית בכל נקודת שיווק, ולסווג את העסקים בהתאם לסיווג שבצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג – 2013. לאחר הביקורות כאמור, עליו להזין את הנתונים במערכת הממוחשבת של משרד הבריאות, ולחסום נקודות שיווק שרשומות במערכת אך אינן קיימות בפועל.
11. לפי חוק המזון, הפיקוח ממומן באמצעות אגרת פיקוח ייעודית לכך, והיא נגבית מבתי שחיטה ויבואנים של מוצרי בשר. האגרה אמורה להיות מחולקת בקרב הרשויות המקומיות, באמצעות מפתח תקינה של מספר אתרי המכירה בכל רשות מקומית, ומספר תדירויות הביקורות שיש לבצע בהם, על בסיס ניהול סיכונים. בהתאם למפתח התקינה ייקבע וימומן היקף ההעסקה של הרופאים הוטרירנרים הנדרשים לפיקוח בדרכי השיווק בכל רשות מקומית.
12. בפועל, כספי האגרה מחולקים לרשויות המקומיות לפי חלקן היחסי באוכלוסיה, כאשר סכום האגרה בנס ציונה עומד על כ-20,000 ₪ מדי חודש.
13. יוצא כי, הנחיות היחידה הוטרירנרית לפיקוח על השווקים כאמור, מצריכות הוספת תקנים במחלקות השונות בעירייה כגון: וטרירניה, רישוי עסקים, משפטית, כאשר מנגד, עפ"י הייעוץ המשפטי במשרד הבריאות, אין לרשויות המקומיות סמכויות אכיפה בנושא זה, וכי אלה נתונות בידי ה"ממונה" במשרד הבריאות- מנהל שירות המזון או עובד שהוא הסמיכו לכך.
14. לאור האמור לעיל, ובהתאם לסעיף 195(א)(1) לחוק המזון, מבוקש בזאת אישורכם לביצוע הפיקוח הוטרירנרי בשווקים בתחום נס ציונה, שלא ע"י רופא וטרירנר עובד הרשות המקומית, אלא ע"י התאגיד לפיקוח וטרירנרי. יצוין כי עם העברת סמכות הפיקוח לתאגיד הוטרירנרי, הרשות המקומית לא תהיה זכאית לקבלת האגרה כאמור, בגין פעולות פיקוח אלה.

 שולמית מנדלמן-כהן, עו"ד
 היועצת המשפטית לעירייה

בכבוד רב,

 ד"ר יוסי נסינג
 מנהל השירות הוטרירנרי